

Bijlage bij bestuurlijke reactie

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Ons kenmerk
PZH-2023-843765061
DOS-2023-0006486

Inhoudelijke aandachtspunten Uitvoeringsagenda NOVEX Schipholregio.

In deze bijlage bij de GS Bestuurlijke reactie op de Uitvoeringsagenda NOVEX Schiphol treft u onze inhoudelijke reactie. De opmerkingen staan in het onderstaande overzicht per thema onder elkaar.

Algemeen over de uitvoeringsagenda

De uitvoeringsagenda is de uitwerking van het Ontwikkelperspectief. We zien hierin de gedeelde verantwoordelijkheid van Rijk en regio, en de behoefte aan totaalaanpak van de programma's en opgaven in de Schipholregio. We bevestigen de afspraak dat bevoegdheden van BRS-deelnemers en ministeries niet zullen wijzigen, en steunen de afstemmende, coördinerende rol van de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) hierin.

De integrale aansturing op het programma verloopt via een maandelijks bijeen te komen programmateam en de stuurgroep elk kwartaal. Escalatie is mogelijk via de bestuurlijke lijn (niveau minister/gegedeputeerde/wethouder). Binnen de Bestuurlijke Regie Schiphol (BRS) zal de voortgang als standaard agendapunt worden geagendeerd. De uitvoeringsagenda beschouwen we dus ook als een document voor intern gebruik binnen de BRS, bedoeld voor de agendering.

Hieronder schetsen we per thema de aandachtspunten die we mee willen geven.

Per thema:

Acties NOVEX Schipholregio algemeen: governance en samenhang met andere opgaven

Dit is een van de kernaspecten van de hele agenda: de juiste verbindingen op het juiste moment zien te vinden en te borgen. We zien hier de nadruk op de consequenties van luchtvaart op de ruimtelijke omgeving. We vroegen ons af waarom het ministerie van LNV hier niet in betrokken wordt, aangezien opgaven en ruimtelijke uitdagingen op gebied van natuur- en stikstof en de verbetering van N2000-gebieden juist ook randvoorwaardelijk meegenomen worden in programma's zoals het ZH-PLG.

- 1. Verkenning 2050:

We zien dat NOVEX Schiphol een perspectief en agenda schetsen die loopt tot 2050. Toch zien we ook nieuwe ontwikkelingen in de luchtvaart – op het gebied van Urban Air Mobility-, waarin wordt gekeken naar het lage luchtruim en mobiliteit binnen de bebouwde kom. We zien dat als aandachtspunt om mee te nemen in de verkenningen naar 2050, omdat ook deze luchtvaart nieuwe regelgeving en infrastructurele en ruimtelijke uitdagingen zal vragen.

Punten 2 en 3 zien we als cruciaal om de juiste balans te kunnen vinden en de belangenafweging precies en volledig te kunnen laten zijn. Ook in ons Ruimtelijk Voorstel zetten we in op het versterken van brede welvaart voor toekomstbestendigheid en zijn ook aspecten zoals baan zekerheid, gezondheid, huisvesting etc. van belang om meegenomen te worden.

- 2: Integratieslag met Ruimtelijke puzzels naar Ruimtelijke voorstellen
- 3: borgen samenhang met andere nationale opgaven buiten NOVEX Schipholregio

Acties verbeteren leefomgevingskwaliteit: de basis op orde brengen

- 6. verkenning heldere normen voor luchtvaart met oog op gezondheid

In dit kader zien we graag dat ook het ministerie van VWS expliciet betrokken dient te worden aangezien 'gezondheid' als prominent thema wordt benoemd. Daarbij is VWS ook opdrachtgever aan het RIVM voor diverse onderzoeken naar gezondheidseffecten als gevolg van vliegverkeer.

- 8. Programma systeemconcept geluid en normstelling
Slaapverstoring en nachtvluchten vinden we een specifiek aandachtspunt in de relatie van hinder en geluid. We willen hier graag de aandacht vragen dat nachtvluchten, en het terugdringen van nachtvluchten, een expliciet onderwerp blijft.
- 9. Analyse emissies luchtvaart.

Aansluiting bij het SLA steunen we. We zijn daarin geïnteresseerd in de bijdrage van luchtvaart in het totaalbeeld van alle uitstoot boven de Schipholregio. We willen graag de complete context goed begrijpen voor het correct duiden van de bijdrage van luchtvaart in de emissie-mix.

- 13. Programma luchtruimherziening
18. Realisatie woondeals
Het programma van luchtruimherziening volgen we met grote belangstelling, en nemen graag actief deel aan de ontwerp sessies. Ook hier vroegen we ons af of het ministerie van LNV niet ook betrokken zou moeten worden, aangezien de natuur- en stikstofopgaven ook hier een significante rol zullen spelen, en ook vooral in combinatie met de woonopgaven.

Acties: samenhang bewaken en vinger aan de pols houden

Inderdaad zien we hier de hoofdthema's en programma's waar de samenhang bewaakt en geborgd moet kunnen worden. Wel missen we hierin nog de betrokkenheid van het IPO en de VNG. Een belangrijk aandachtspunt is dat de ontwikkeling van wetgeving gelijk blijft lopen (immissiebeleid en emissiebeleid). Het in de pas blijven lopen van bronbeleid met de ambities voor schonere lucht (ook in combinatie met verduurzaming industrie en verbreden van het Nationaal Programma Verduurzaming Industrie) is hier een blijvend aandachtspunt. Zo moet voorkomen blijven worden dat verschillende maatregelen elkaar gaan tegenwerken: de transitie van fossiele brandstoffen naar waterstof kan bijvoorbeeld meer NOx emissie gaan veroorzaken.

- 24: borgen samenhang verschillende projecten binnen de NOVEX Schiphol
Ook hier zien we graag de andere ministeries als betrokkenen: EZK, BZK, LNV- en waarschijnlijk ook VWS in verband met de integraliteit.
- 25. Realisatie Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG)
- 26. Realisatie Provinciale programma's landelijk gebied (PPLG)

We zien hier, - naast Zuid-Holland en Noord-Holland- , ook graag de betrokkenheid van alle vier de deelnemende provincies in de Schipholregio in de borging van de samenhang en synergie met het Nationaal Programma Stikstof. Het interbestuurlijk overleg kan namelijk leiden tot aanpassing van de regionale doelen.

- 32. Verkennen opbrengsten uit PAMV
We zijn zeer geïnteresseerd en graag nauw betrokken bij het inzicht over de relaties tussen geluidsbelasting en hinderbeleving. De rol van citizen science heeft hierin ook onze gerichte aandacht.